

**STAATSBLAD
van de
REPUBLIEK SURINAME**

WET van 22 februari 2005 tot regeling van terugroeping van volksvertegenwoordigers, zoals bepaald in artikel 68 lid 1 aanhef en onder c van de Grondwet van de Republiek Suriname en artikel 6 lid 1 aanhef en onder c en artikel 20 lid 1 aanhef en onder c van de Wet Regionale Organen (Wet Terugroeping Volksvertegenwoordigers).

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat het wenselijk is – ter uitvoering van artikel 68 lid 1 aanhef en onder c van de Grondwet van de Republiek Suriname en artikel 6 lid 1 aanhef en onder c en artikel 20 lid 1 aanhef en onder c van de Wet Regionale Organen – regels vast te stellen omtrent de wijze waarop terugroeping van leden van de volksvertegenwoordiging plaatsvindt;

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet:

**Artikel 1
BEGRIPSOMSCHRIJVING**

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. politieke organisatie: de politieke organisatie als bedoeld in het Decreet Politieke Organisaties (S.B. 1987 no. 61) die op grond van de Kiesregeling (S.B. 1996 no. 15) na algemene, vrije en geheime verkiezingen wordt vertegenwoordigd in een volksvertegenwoordigend lichaam;

- b. combinatie: de combinatie als bedoeld in artikel 7 van de Kiesregeling die op grond van dezelfde regeling na algemene, vrije en geheime verkiezingen wordt vertegenwoordigd in een volksvertegenwoordigend lichaam;
- c. samenstellend deel: de rechtspersoonlijkheid bezittende organisatie als bedoeld in het Decreet Politieke Organisaties, die deel uitmaakt van een combinatie;
- d. volksvertegenwoordigend lichaam: De Nationale Assemblée, een Districtsraad of een Ressortraad;
- e. volksvertegenwoordiger: degene die na algemene, vrije en geheime verkiezingen op grond van de Kiesregeling wordt gekozen casu quo verkozen verklaard om in een volksvertegenwoordigend lichaam een politieke organisatie of combinatie te vertegenwoordigen;
- f. terugroepinggerechtigde: - een politieke organisatie, ten aanzien van haar volksvertegenwoordigers;
- een combinatie, ten aanzien van al haar volksvertegenwoordigers.
- g. bevoegd statutair orgaan: het orgaan van een politieke organisatie of samenstellend deel dat bevoegd is tot het vaststellen van kandidaten ter verkiezing in een volksvertegenwoordigend lichaam

**Artikel 2
TERUGROEPING**

1. Terugroeping door een politieke organisatie vindt plaats door een besluit van het daartoe bevoegde orgaan van de terugroepinggerechtigde op één of meer van de in artikel 3 genoemde gronden en volgens de procedure neergelegd in artikel 4.

2. Terugroeping door een combinatie vindt plaats als volgt:
- a. de daartoe bevoegde organen van een samenstellend deel nemen een besluit tot terugroeping op één of meer van de in artikel 3 genoemde gronden;
 - b. het samenstellend deel draagt zijn besluit voor aan de combinatie en de terugroeping wordt bekrachtigd door die organen van de samenstellende delen die bevoegd zijn tot het indienen van de kandidatenlijsten van de combinatie bij verkiezingen;
 - c. het besluit van de combinatie blijkt naar buiten uit de ondertekening van het besluit door de in en buiten rechte vertegenwoordigers van de samenstellende delen.

3. Indien een combinatie tijdens de zittingsperiode van een volksvertegenwoordigend lichaam uiteenvalt of ophoudt te bestaan, zullen de respectieve samenstellende delen voor de rest van de zittingsperiode in dat lichaam vertegenwoordigd zijn, met dien verstande dat hun vertegenwoordiging zal bestaan uit de volksvertegenwoordigers die door hen waren voorgedragen en gekozen verklaard in combinatieverband.

4. Terugroeping van de volksvertegenwoordigers als bedoeld in lid 3 van dit artikel vindt plaats overeenkomstig het bepaalde in lid 1 van dit artikel.

5. Indien een politieke organisatie tijdens de zittingsperiode van een volksvertegenwoordigend lichaam wordt ontbonden, zullen haar volksvertegenwoordigers niet terugroepbaar zijn behoudens het bepaalde in lid 6 van dit artikel; deze volks-vertegenwoordigers zullen geen organisaties zoals bedoeld in het Decreet Politieke Organisaties kunnen vertegenwoordigen die niet in dat volksvertegenwoordigend lichaam zijn vertegenwoordigd.

6. Indien volksvertegenwoordigers als bedoeld in lid 5 van dit artikel tot een vertegenwoordigde politieke organisatie of samenstellend deel toetreden, vindt hun terugroeping plaats overeenkomstig het bepaalde in lid 1 of lid 2 van dit artikel.

Artikel 3 GRONDEN VOOR TERUGROEPING

1. Terugroeping van een volksvertegenwoordiger vindt plaats op één of meer van de volgende gronden:
 - a. royement of elke andere wijze van beëindiging van het lidmaatschap;
 - b. het overlopen naar een andere politieke organisatie of combinatie;
 - c. het verlaten van de fractie van de politieke organisatie of de combinatie via welke hij is gekozen.
2. Royement als bedoeld in lid 1 onder a van dit artikel geschiedt door het hoogste orgaan van de betreffende politieke organisatie of het betreffende samenstellend deel.

Artikel 4 PROCEDURE VOOR TERUGROEPING

1. Een terugroepinggerechtigde neemt conform deze wet een rechtsgeldig besluit tot terugroeping, met dien verstande dat dezelfde procedure wordt gevolgd als bij de kandidaatstelling met inachtneming van het gestelde in artikel 2 leden 5 en 6.
2. Per deurwaardersexploot worden aan de betrokken volksvertegenwoordiger betekend:
 - a. een brief inhoudende:
 - 1°. het besluit van de terugroepinggerechtigde van zijn terugroeping;
 - 2°. de gronden waarop het besluit berust;
 - b. een gewaarmerkt uittreksel van de goedgekeurde notulen van de rechtsgeldige vergadering waarop het besluit tot terugroeping is genomen.
3. Het eindigen van het lidmaatschap van de betrokken volksvertegenwoordiger, zoals bepaald in artikel 68 lid 1 aanhef en onder c van de Grondwet en artikel 6 lid 1 aanhef en onder c en artikel 20 lid 1 aanhef en onder c van de Wet Regionale Organen, is een feit bij de betekening van het deurwaardersexploot zoals bedoeld in lid 2 van dit artikel.

4. De brief en het gewaarmerkte uittreksel van de notulen, genoemd in lid 2 van dit artikel, en een kopie van het bedoelde exploit worden ook per deurwaardersexploit betekend aan de voorzitter van het Centraal Hoofdstembureau en de Minister van Binnenlandse Zaken.

5. Kopieën van de deurwaardersexploit, de brief en het gewaarmerkte uittreksel van de notulen zoals bedoeld in de leden 2 en 4 van dit artikel worden verzonden naar:

1. de President van de Republiek Suriname;
2. de Voorzitter van het betreffende volksvertegenwoordigende lichaam;
3. de Minister van Justitie en Politie;
4. de Minister van Regionale Ontwikkeling;
5. het Onafhankelijk Kiesbureau;
6. de voorzitter van het Hoofdstembureau van het district waar de teruggeroepen volksvertegenwoordiger is gekozen;
7. de Staatsraad;
8. de Rekenkamer.

Artikel 5

AANWIJZING VAN DE OPVOLGER

1. Binnen veertien dagen na de betekening van het in artikel 4 lid 4 bedoelde exploit aan de voorzitter van het Centraal Hoofdstembureau, komt dit orgaan bijeen om volgens de in de Kiesregeling bepaalde wijze te voorzien in de vacature van het betreffende volksvertegenwoordigende lichaam.

2. Bekendmaking van zijn bevindingen en kennisgevingen doet de voorzitter van het Centraal Hoofdstembureau volgens de Kiesregeling; artikel 136 van de Kiesregeling is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 6

TOELATING VAN DE AANGEWENZEN OPVOLGER

Binnen dertig dagen na de kennisgeving van de voorzitter van het Centraal Hoofdstembureau komt het betreffende volksvertegenwoordigende lichaam bijeen om op de wettelijk voorgeschreven wijze de aangewezen opvolger toe te laten.

Artikel 7 SLOTBEPALING

1. Deze wet kan worden aangehaald als: Wet Terugroeping Volksvertegenwoordigers.
2. Zij wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
3. Zij treedt in werking met ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging.
4. De Minister van Justitie en Politie, de Minister van Binnenlandse Zaken en de Minister van Regionale Ontwikkeling zijn belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de 22ste februari 2005,

R. R. VENETIAAN.

Uitgegeven te Paramaribo, de 28ste februari 2005
De Minister van Binnenlandse Zaken,

U. JOELLA – SEWNUNDUN

WET van 22 februari 2005 tot regeling van terugroeping van volksvertegenwoordigers, zoals bepaald in artikel 68 lid 1 aanhef en onder c van de Grondwet van de Republiek Suriname en artikel 6 lid 1 aanhef en onder c en artikel 20 lid 1 aanhef en onder c van de Wet Regionale Organen (Wet Terugroeping Volksvertegenwoordigers).

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ALGEMEEN

Volgens artikel 68 lid 1 onder c van de Grondwet eindigt het lidmaatschap van De Nationale Assemblée door terugroeping. Eveneens eindigt volgens artikel 6 lid 1 onder c en artikel 20 lid 1 onder c van de Wet Regionale Organen het lidmaatschap van de Districtsraad respectievelijk de Ressortraad door terugroeping. De terugroeping geschiedt op een bij wet te bepalen wijze.

Aangezien er ten aanzien van het terugroeprecht bij wet geen nadere regels zijn vastgesteld, is er met betrekking tot dit onderwerp geen duidelijkheid omtrent de gronden en de procedure van deze wijze van beëindiging van het lidmaatschap van zowel De Nationale Assemblée als van de Districtsraad en de Ressortraad. In het verleden is het wel eens voorgekomen dat DNA-leden, hoewel zij voor een bepaalde politieke partij of combinatie van politieke partijen in De Nationale Assemblée als lid waren gekozen, na onenigheid binnen hun politieke partij of combinatie van politieke partijen uit deze politieke partij of combinatie van politieke partijen traden en het volgende deden:

- a. naar een andere politieke partij of combinatie van politieke partijen in De Nationale Assemblée stappen of
- b. een eenmansfractie in De Nationale Assemblée vormen, al of niet onder een eigen naam; dit laatste is in strijd met de Kiesregeling en het Decreet Politieke Organisaties.

Vanwege het ontbreken van de grondwettelijk voorgeschreven wettelijke voorzieningen is nimmer terzake van deze wijze van beëindiging van het lidmaatschap van De Nationale Assemblée, de Districtsraad en de Ressortraad gebruik gemaakt, terwijl zich situaties hebben voorgedaan die gebruikmaking van dit grondwettelijk recht zouden rechtvaardigen.

Vooropgesteld moet worden dat ingevolge deze wet het besluit tot terugroeping wordt gelegd bij het hoogste orgaan binnen een politieke partij c.q. het daartoe bevoegde orgaan van een politieke partij alsmede bij de besturen van een combinatie van politieke partijen.

Voorts geeft deze wet ook regels ingeval tijdens de zittingsperiode van een volks-vertegenwoordigend lichaam een combinatie van politieke partijen uiteenvalt of ophoudt te bestaan c.q. een politieke partij wordt ontbonden.

B. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2

In lid 2 wordt tot uitdrukking gebracht dat terugroeping van een volksvertegenwoordiger door een combinatie alleen kan plaatsvinden, indien een besluit daaromtrent in eerste aanleg is genomen door de daartoe bevoegde organen van het samenstellend deel dat het terug te roepen lid als kandidaat heeft voorgedragen. Dit besluit wordt bekrachtigd door die organen van de samenstellende delen van de combinatie die bevoegd zijn tot het indienen van kandidatenlijsten van de combinatie ter verkiezing in een volksvertegenwoordigend lichaam.

Indien een combinatie tijdens de zittingsperiode van b.v. De Nationale Assemblée uiteenvalt of ophoudt te bestaan, blijven de verschillende partijen voor de rest van de zittingsperiode vertegenwoordigd in De Nationale Assemblée. Deze vertegenwoordiging zal bestaan uit personen die in het combinatieverband als volksvertegenwoordiger gekozen zijn verklaard in desbetreffende zittingsperiode.

Uit deze bepaling volgt onder meer dat bij het uiteenvallen van een combinatie de verschillende partijen met dezelfde personen als in het combinatieverband vertegenwoordigd blijven in het volksvertegenwoordigend lichaam.

Ingevolge artikel 2 lid 4 zal terugroeping van een volksvertegenwoordiger, die in een politieke organisatie zit welke deel heeft uitgemaakt van een combinatie, geschieden overeenkomstig het bepaalde in lid 1 van dit artikel.

Het bepaalde in lid 5 gaat uit van het basisprincipe dat volksvertegenwoordigers alleen teruggeroepen kunnen worden door het daartoe bevoegde statutair orgaan van de politieke organisatie die zij vertegenwoordigen. Lid 6 vormt hierop een uitzondering, indien bedoelde volksvertegenwoordiger zich aansluit bij een andere vertegenwoordigende politieke organisatie of samenstellend deel. De terugroeping van deze volksvertegenwoordiger zal geschieden door de politieke organisatie of combinatie waarbij hij zich heeft aangesloten.

Artikel 3

Het betreft hier een limitatieve opsomming van gronden voor terugroeping. De kerngedachte van deze bepaling is om volksvertegenwoordigers te noodzaken extra aandacht te besteden aan hun politieke gedragingen c.q. ethische en morele normen en waarden.

In lid 1 onder c wordt onder fractie in een volksvertegenwoordigend lichaam verstaan: een samenstelling van leden die gekozen zijn op lijsten boven welke dezelfde naam of aanduiding van een politieke organisatie of combinatie geplaatst is.

Paramaribo, 22 februari 2005,

R. R. VENETIAAN.